

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na skupni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezušovoga, domači naročniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravnisti v Crenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti, v Tajništvu SLS. v Faflekovoj hiši. Izdajateo: Klekl Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

NOVINE

Glasiło Slovenske krajine

Oglase sprejema uredništvo, upravništvo i tiskarna. Cena oglasov: cm² 75 par; 14 strani dobi 20%, 12 strani 25% i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipét reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekstom cm² 1.50 D., v »Poslanom« 2.50 D. Takso za oglase plačv uprava i da za vse og-lase od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Nastavljajo past.

Da si človek more z delom pripraviti, ka potrebtije za telo, je ne zadosta, ka ma delavne roke, nego mora meti tudi na čem ali iz česa bo kaj pridelavao. Polodelavec mora meti pole, štero obdelavle, rokodellec pa blago, iz šteroga izdelavle svoje pridelke. Tisti pa, ki nemajo svojega pola, ki nemajo svojega blaga, ali mogoče ne zadosta, ki morajo stopiti k komi drugomi i ga prositi: ti daj, da bom na tvojem, ali iz tvojega delao, jaz pa dam svoje duševne i telovne zmožnosti, jaz bom delao pa mi od pridelanoga daj pravičen deo, pravično plačo, tisti ljudje se imenujejo v pravom pomeni delavci.

Že z opisanoga se vidi, da majo delavci med vsemi stani posebno težki položaj. Zato pa mora država, štere namen je (kak smo že povedali) skrbeti za dobrobiti vsej stanov, posebno na roko iti delavskomi stani. V vsej vrejeni državaj celoga sveta, se skrbijo za delavske zakone. Se zna, na kelko se dajo tej zakoni v različni okolščinaj pravično zasnovati. Tak so nastali zakoni za zavarovanje delavcov za časa betegov ali starosti, zakoni za varstvo delavcov pred odiranjom delodajalcov i tak dale. Med napravami za pomoč delavcov pa so posebne važnosti delavske posredovalnice ali delavske borze, kakšo smo meli dozdej tudi v Murskoj Soboti. Njihov namen je poiskati delavcom delo. Dosta časa se zapravi i dosta košta, či si ide delavec sam iskat delo. Zato delodajalci naznanijo borzi, kelko delavcov potrebtijejo i kakše delavce, borza pa to naznani delavcom, ki so se pri njoj zglasili za delo. Vse zakone, ki se nanašajo na varstvo delavcov, izvršavle navadno poseben minister, ki se imenuje minister za socialno politiko. Pod njegovo roko spadajo tudi delavske borze.

Politika strank, štere majo zdaj v rokaj vladno veslo naše države, je delavcom jako nasprotna. V zakoni za državne potroše, šteroga je osnovao finančni odbor i šteroga so prenesli zdaj v zbornico pred vse poslance, da bodo ešče ga ednok pilili i ga zglasajo, v tom zakoni je poleg drugih odpravljena tudi borza dela v Murskoj Soboti. Proti toj krivici za delavski stan, je Slov. ljudska stranka po svoji zastopnikaj zdignola glas i je ostro protestirala. Tudi zdaj v zbornici bodo se naši poslanci bojuvali za pravice delavcov. Naš domači poslanec g. Klekl so taki posredovali pri ministri za socialno politiko, naj ostane še borza dela v Murskoj Soboti. Či pa minister ne bo šteo posluhnoti naši pravični prošenj, bomo si morali sami pomagati.

V Murskoj Soboti je zdelao pripravljalni odbor vse potrebno, da se osnova krščansko društvo samopomoči za naše delavce. Glavni namen društva je, posredovati med delavci i delodajalci, davati potrebna navodila pri sklenjavanji pogodb i tak dale. Vse to deio pa bo osnovano na podlagi krščanske lübezni do bližnjega i bo nestranskarško. Kda bo društvo začelo svoje delo, bomo pisali v »Novinaj«.

Čuje se praviti, da prej tudi demokratje ščejo v Soboti nekše društvo, s po-

močjov šteroga bi radi dobili naše ljudstvo v svoje mreže. Samo edno pa lahko že naprej povemo, da so gg. *nikdar ne iskali haska delavcov, nego svoje stranko hasek*. To niti demokratska stranka nemre včiniti, či nešče sama sebi nasprotovati. Demokratska stranka je stranka milijonarov i bankirov i kak takša nikdar nemre tak zastopati delavski pravici i skrbeti za njihov hasek, kak je to potrebno. To je tudi v dejanji pokazala. Dva poslančiča, šteriva si je ta stranka na Slovenskom z znanim načinom agitacije pridobila, sta se v Belgradi vdinjala centralističnoj bankirskoj politiki. Demokrati so pomagali skovati centralizem, zato so tudi sokrivi, da se vse naše dače stečejo v Belgrad, nazaj pa niti telko ne dobimo, ka je neogibno potrebno za slovenske delavce, najmre tisto malo potrošov, da bi se zdržale naše delavske borze. Slov. ljudska stranka dela v zbornici proti dači na osebno delo, štero plačüjejo delavci, demokratje se niti ne zgenejo za to. Naša stranka je javno pozvala vse slovenske poslance, da vküпно, z združenimi močmi nastopijo z vsemi po zakoni dovoljenimi sredstvi proti prevelkoj davčnoj obremenitvi Slovenije, demokratje ne samo, da so bili za to glühi, nego so našo stranko za toga volo po svoji novinaj grdo napadali. Vsi, ki ščejo pravični sporazum med tremi bratskimi narodi, ki ščejo pravično vreditev naše države, vsi so se pridružili i podpisali protest, da se Slovenija z davki čerezred ne obterši, le naši demokratje neso meli telko srca za slovenski narod, da bi se i oni pridružili. — Slovenski narod ovkraj Müre je to stranko obsodo s tem, da je svojo zavüpanje pri volitvaj dao Slov. ljudskoj stranki. Na srečo ešče računajo demokratje pri nas. Neide se njim za hasek delavcov, pač pa za kroglice. Zato pa tudi prekmurski delavci, posebno Slayončarje obsodijo to stranko s tem, da nedo šli v zanjke demokratov.

Zmagovalec Jernej.

VII. (iz polščine R. J.)

Gda je naš Jernej ob prvim bio v ognji pri Graveloti, je mislo, da v bitki človek dosta gleda, ne dela pa nikaj, ar je v začetki njegovomi polki bilo zapovedano statj pri ednom bregi, nasajenim s trsjom. Tam daleč, daleč so pokali topovi, v bližini pa konjska kopita s takšim ropotom, ka se je trosila zemla. zdaj so migotale zastave, zdaj pa sötli meči. Nad bregom pod sivov nebov so sikale granate kak beli oblaki, potem se je dim razpresto i pokrio nebo. Vidilo se je, da se bitka vleče kak vihar camo od straneh; to je pa ne dugo tak bilo.

Okoli Jernejovoga polka je počasi nastalo nikše čudno gibanje. Začeli so se postavlati okoli njega drugi polki, tu pa tam so privlekli topove, štere so hitro na mesto postavili i obrnoli gori cevi. Cela dolina se je napunila z vojaštvom. Zdej se čuje od vseh strani zapovedi; pomočniki lečejo gori i dolj. Naši vojaki si šepečejo: »Oj! zdaj je na nas prišeo red!« ali pa pitajo eden drugoga s strahom; »Skoro se začne?« »Skoro, skoro!« Zdej se zaistino bliža nevarnost, znabiti cilo smrt... V dimi, šteri pokrivle breg, nikaj strašno vre i kipi. Vsikdar bliže i bliže se čujejo grmenje topov i i pokanje pušk. Oddaleč prihaja nikše tres-

Odgovor na pitanje pri küpüvanji veleposestniške zemlje.

Kda postane veleposestniška zemlja tistoga last, ki jo plača? To je jako važna reč, na štero polagajo malo pazljivosti oni, ki majo peneze pa zemljo plačajo. Pri navadnoj küpčiji je tak, da što kaj küpi i plača, postane to taki njegov. Ne je pa tak pri veleposestniškoj zemlji. Ta postane samo te küpcova, čeravno jo taki celo odplača, pravim ta postane samo te küpcova

1) če je določeno po reviziji, ka je küpec agrarni interesent, ali z drugimi rečmi, či njemi po zakoni ide zemlja, pa njemi je to pravo revizija priznala.

2) če je zemlja po reviziji določena, zmerjena, ovak bi se najmre znalo zgoditi, ka kaj takšega küpi, ka je drugoga, ne pa njegova, ali bar en deo küpljene zemlje ne je njegov i toga bi mogo sledkar nazaj dati;

3) če se küpljena zemlja ne oda v desetih letih;

4) če se küpljena zemlja ne obremeni (dug gor ne tabulera) zvün če to minister za agrarno reformo dovoli;

5) če se pogoji pod 3) i 4) zapišejo v zemljiško knjigo (grüntovnico);

7) če je veleposestniška zemlja čista vseh bremen (dugov, patronatskih i drugih terhov);

7) če se odobrilni pristavek: »Na podstavi določbe gospoda ministra za agrarno reformo št. . . itd.« zapiše na pogodbo;

8) če veleposestnik prvle plača 10% državi za kolonizacijski fond;

9) če se v šestih mesecih po sklenjenoj pogodbi zahteva pri zemljiško knjižni oblasti (grüntnoj knjigi) prenos lastninske pravice na küpca;

10) če okrožni agrarni urad pošlje pogodbe gor na ministerstvo i

11) če ministerstvo pogodbe odobri (na mestu neha).

Kak vidite, morate edenajset štacij prehoditi, če ščete, ka bo vaša zemlja, štero ste pa taki plačali. Če bi vi dnes vse dol plačali, minister bi pa za dve leti pogodbo odvrgo bi zgübili zemljo,

kanje . . . že se čujejo krugle. Naednok zagr-grijmo topovi, ka se trosi zemla i zrak. Pred Jernejovim polkom je strašno zapraskalo. Pogledajo: nikaj leti tam gori kak oblaček, v tom oblački pa nikaj siče, se reži, škriple i tüli. Vojaki kričijo: »Granata! Granata!« Med tem se pa te vojni oblaček bliža kak vihar, spadne, se razpoči! Strašno bobnenje se čuje, potem pa pok, kak či bi se svet podirao i vse se stroši. Med vojaki, stoječimi okoli topov, nastane nenered, čuje se kričanje i zapoved: »Postavite se nazaj v red!«

Jernej stoji v prvoj liniji, puško drži na rami, glavo gori, brado podpreto, da zobje ne bi čregetali. Ne sme se genoti, ne sme strelati. Stati! Čakati! že leti druga granata, tretja, štrta, deseta . . . Veter odnese dim iz brega. Francozi so že pregnali iz njega nemške baterije (topništvo,) že so postavili svoje i zdaj sipavlejo ogenj v dolino. Vsaki hip se zdignejo iz trsovoga grmovja drugi, beli oblački dima. Pešacje se rivlejo niže i niže po bregi, da bi začeli strelati s puškami v dolino na nemške čete. Že so na polovici brega. Zdej se dobro vidi gori, ar je veter razpihao dim. Kaj pa je to po goricah? Rdeči mak cvete, ali kaj? Ne, to so rdeče kape francozkih pešakov. Naednok se skrijejo, samo tu pa tam plapolajo troje farbe zastave. Začne se hitro, močno, neredno strelanje, štero se na-

pa bi nazaj dobili samo vplačano šumo, intereša pa nej, pa stroške bi tudi mogli pozabiti, ali bi se pa mogli za zemljo znova pogajati, kak dovoli čl. 12.

Ka tanačivamo zato tistomi, ki ma peneze, ka bi zemljo lahko naednok plačao?

Tomi damo te svet (tanač) naj se pogodi tak, ka zemljo odplača celo te, gda dobi do rok zemlje knjižni izpisek, ka je zemlja čista na njega spravljenaa. Ki tak napravi, ne more meti straha, ka bo kvaren ali pri penezah ali pri zemlji.

Ka je napraviti s čeki, štere dobite od veleposestnika ali njegovoga zastopnika?

Tej čeki samo te majo obvezno moč če minister pogodbo odobri. Dokeč minister pogodbe ne odobri, je lahko vržete v peč, čeravno jih sto pride na den.

Dokeč minister pogodbe ne odobri, ne more veleposestnik ali njegov zastopnik kúpca na sodniji tožiti, če čeka ne plača. Zakon najmre v 11 čl. jasno pove: „Samo te, gda minister za agrarno reformo pogodbo odobri, je ta za obe stranki obvezna.“ Do odobrenja pogodbe ne veže njedno stran. Ki zato apelativa proti krivičnoj pogodbi, naj se čekov ne straši, kelkokoli jih dobi, ne je dužen plačati. Lehko si mleko segreva z njimi. — Ki pa šče pogodbo držati, ar se njemi pravična vidi, tisti pa naj plačuje svoje rate redno, ar po čl. 11. se mora v pogodbi zavezati, ka če rat nede plačüvao, zemljo zgübi z intereši i stroški vred i samo šumo dobi nazaj.

Kelko je plačati za pogodbe?

Zakon se etak glasi: „Kak stroške za sestavo (sklepanje) pogodbe i prošnje za zemljiško knjižni prenos (tabulacijo) i potrebnih prilog sme zahtevati odajalec (veleposestnik ali njegov zastopnik) od kúpca plačilo 2% (dva procenta) od kupnine (od cene zemlje) ali največ 50 dinarov za vsako pogodbo.

Ka s toga sledi?

To, ka ma kúpec juš se tak pogoditi za stroške, ka do tej najmenjši. Za vse stroške pri kúpüvanji cele zemlje, ka ma agrarni interesent, je zadosta dati od pedeset do sto dinarov. Zakaj bi si nalagali nepotrebne velke stroške, gda z manjšimi tudi lahko shajate. Siromakom to pravimo.

Če veleposestvo menšo ceno naznani na ministerstvo, kak je poistini dobilo od kúpca, kelko štrofa plača?

Dvajseti krat teliko za kolonizacijski fond, kak je razlika cene, štero je zatajilo.

Če što na rate kúpi zemljo, jo čisto dobi do rok? Ne, ar veleposestnik ma pravico da svoj dug gor na njo tabulira.

naglo povekša na ništernih mestih.

Nad tem ognjom iz pušk sičejo neprenehoma granate i se srečavlejo po zraki. Francozi tam na bregi včasí začnejo krik, šteromi v dolini odgovarjajo Nemci s svojim: hurra! Topovi tam doli nepretrgano grmijo. Polk stoji pri meri.

Sovražnikov ogen ga začne okoli jemati. Krogle brnijo kak obadje, pa letijo z groznim sikanjom mimo. Zmerom so gostéše; cvilijo prek glav, mimo nosov, oči, ram. Na jezere, na milijone jih je. Čüdno, da ešče što stoji živ na nogah. Naednok se začüje za Jernejom stokanje: »Jezuš!« potem: »Postavite se nazaj!« znova: »Jezuš!« — »Postavite se nazaj!« Ječanje je vsikdar vekše, zapovedi hitrejše, linije se stiskajo, cvilenje postaja gostejše, neprestano, grozno. Mrtve vlačijo za noge iz rend. Sodnji den! . . .

— Se bojiš? — pita Vojtek.

— Što se pa nebi? . . . odgovarja naš junak z dregetajočimi zobmi.

Vendar ešče oba stojita, Jernej i Vojtek. Niti na misel jima ne pride, da bi mogla pobegniti. Zapovedali so jima stati, to je zadosta! Jernej laže. Ne boji se tak, kak bi se bojalo jezero drügh, či bi stali na njegovom mestu. On pozna dobro vojaški red; vse ka se godi, se njemi ne vidi ravno tak strašno, kak je zais-

Ki neso agrarni interesenti, smejo tüdi zemljo kúpiti?

Smejo tisto, ka je veleposestvo melo kak maksimum, ali pa šume, pašnike, nerodovitna zemljišča i ka više ostane od potreb agrarnih interesentov.

Što sme to zemljo kúpiti? Agrarni interesenti i vsi kmetje, ki nemajo zadosta svojih šum i pašnikov. Smejo tüdi občine i kolonisti.

Jeli tej kúpci tüdi ne smejo te zemlje v desetih letih odati i brez dovoljenja agrarnoga ministra obremeniti?

Tej to smejo gdašte odati i tüdi obremeniti. To je odgovor na razna pitanja. Če što kaj ne razmi, naj pita, pa njemi dam pa odgovor.

NEDELA.

Tretja predpostna, ali petdesetnica. Evangelij sv. Lúkača v 18. poglavji od 31, do 43. vrste. „Spreledaj! Tvoja vera ti je pomagala.“

Jezus je v čüdeži dnešnjega evangelija pokazao, da bo človekova vera v Boga obilno poplačana. Vera je toti dar boži, milost boža, vendar pa tüdi zaslužliva pred Bogom. Zakaj? Zato, ar človek mora s svojov volov sodelati, mora si praviti jaz š č e m vervati, ka nam je Bog nazvesto i nam po svetoj katoliškoj Cerkvi zapovedavle vervati. Naša vola, šteta razumi zapovedavle vervati je teda zaslužliva.

Iz toga pa sledi edna prevažna istina za naše versko življenje. Najmre, da je vera tem ležejša, da človek tem ležej spoznavle verske istine, kembole je njegova vola k dobromi nagnjena, to se pravi, kemraj spunjavle bože i cerkvene zapovedi. V našoj notranjosti je neprestani boj med düšnov vestjov pa med našov po poprijetom grehi pokvarjenov naturov, ali našim slabim nagnenjom. Düšna vest kaže voli dobro i jo nagible naj to včini, božnoga pa se naj ogible. Z drüge strani pa vleče volo k sebi tüdi grešno nagnenje, naj vola privoli v greh. Vola je pri tom boji popunoma slobodna, lahko privoli kama šče. Či stalno slüži düšnoj vesti, šteta je nikaj ne drügoga kak boži glas v düši, ki pravi, ka je dobro i ka lagoje, či, pravim, vola slüži düšnoj vesti, te je naš pogled obrnjeni gor, pogled naše pameti je čisti, da lahko sprime od Boga nazveščene istine. Nasprotno pa, či se da zarobiti lagojemi nagnenji, či si nakopa grde grešne navade i gazi po močvaraj razvüdzanosti, potom je očivesno, da nemre svojega düševnoga pogleda zdignoti k Bogi, k njegovim vekivečnim istinam. Grešno življenje je vzrok verske mlačnosti i brezverstva.

Čteo sam nekdi sledečo dogodbo. V vojaškoj bolnišnici leži na smrt betežen vojak. Komandir

tino. Vendar misli, da njemi je odbila zadnja vöra, i to pove Vojteki.

— No, na nebi ne bo lüknje zato, či ednoga bedaka, kak si ti, bujejo! — se obregne Vojtek na njega.

Te reči, čiravno grobjanske, jako pomirijo Jerneja, kak či bi njemi resan zato najbolje težko bilo pri srci, da se na nebi lüknja napravi. Zdaj stoji potrpežljivo. Čüti pa grozno vročino i znoj njemi curi po obrazi. Ogen sovražnikov postane tak strašen, da se vrste vojakov topijo kak vosk. Več nikoga ne, da bi mrtve i ranjene vlačo iz gnječe. Ječanje vmerajočih se meša z cvilenjom krugel i grmenjom topov. Po gribanji zastav tistih pešakov, ki so bili med trsjom, se je lahko sodilo, da sovražnik ide vsikdar bliže. Roj krugel strašno trebi pruske vrste; že začnejo v dvojno kapati.

To obvüpanje pa vojake spravi v nepotrpežljivost i besnost, či bi jim veleli iti naprej v ogen, bi šli kak blisk. Što bi stao zmerom na mestu? Eden vojak zgrabi z glave kapo, jo trešči doli rekoč:

— Ednok vsako kozo zadene smrt! Jaz idem naprej, naj se zgodi kajkoli!

Jerneji je zdaj ležej pri srci. Mislo si je či vsako kozo zadene smrt, se vidi, da je smrt ne nikaj novoga. To je kmečka modrost, bolša od vsake druge, či samo da batrivost. (Dale.)

bolnice, dober kristjan, pride k njemi i ga nagovarja, naj se da spovedati i pripraviti na smrt. Vojak se brani: „Jaz nemam vere — pa Vi? gospod stotnik, je tudi nemate.“ Komandir pove to zdravniku, ki njemi je pravo, naj prepüsti vso zadevo njemi. Zdravnik ide k vojaki i njemi zapove, da mora pod pokorščinov bogati i püstiti vojnoga kaplana k sebi. Vojak včini. — Spoved je končana. Vojak pozove komandira i njemi pravi z veseljom: „Gospod stotnik, zdaj verjem, pa tüdi Vi verjete.“ Od grehov očiščena düša je lahko itaki vervalo.

Politično delo za Slov. Krajino.

Što je zdigno glas proti prevelkim našim davčinam v zbornici?

To te bila naša kršćanska stranka, šteta je po g. Ivani Vesenjaki odnesla interpelacijo na finančnega ministra. V toj je obsodila vse krivične dače v državi, posebno pa v Sloveniji. Razprava te interpelacije se je vršila 5. februara celi den i še prek polnoči. Govorili so od naše stranke g. Vesenjaj, dr. Gosar, Palež i Klekl. Naš poslanec Klekl so okoli polnoči govorili i v svojem govori ostro bičali krivice pri dači v Slov. Krajini. Povedali so, da je tü še vekša dača kak v Sloveniji, čiravno sta dva Radičoviva poslanca v vladi, šteriva so zvolili neštetni naši ljudje. Omenili so vsa preganjanja i krivice, šteta dela vodna zadruga našim siromakom. Med govorom so se obrnoli na radičovo stranko i poslance te stranke opomenoli na njihovo düžnost, ka morajo svojo lübeznen zdaj pokazati do siromaka, gda mi ščemo njegova bremena olejšati. I zgodilo se je to, ka Radičovci ali so odišli spat pred glašanjom, ali pa ki so ostali, so glasovali proti predlogi nevladni strank, za prenašanje terhov, kak so to v njuvom imeni prešteli v zbornici g. Klekl. — Tüdi Žerjavovi demokratje so mučali na konci i ne dali nikše izjave za olejšanje davčnih bremen. Stara pesem se den za dnévom ponavlja i gda trbe gučati, strašno znajo gučati drüge stranke, a gda trbe delati, te je na deli samo naša SLS. stranka.

Odgovor

ministra za socialno politiko g. poslanci Klekli na prošnju, naj ostane borza dela v Murski Soboti.

Gospod poslanec!

Gledoč na pismo narodne skupščine št. 5439 od jan. 1926 leta v šterom mi je predloženo pitanje od ukinjenja borze dela v Murskoj Soboti (Prekmurje), Vam mam čast sledeče odgovoriti:

1.) Ministerstvo v möjem področji je prosilo kredit v predlogi proračuna za leto 1926-27 za vküпно 31 borz dela, med šterimi je bila tudi borza dela v Murskoj Soboti.

Te predlog našega ministrstva je bio od Ministrstva za finance prikračeni na 21 borz za dela, med šterimi je bila tudi borza dela v M. Soboti.

Med tem je pa finančni odbor v narodnoj skupščini, kak je to že znano, priktrato vse vküп samo na 3 borze dela to je: v Beogradi, Zagrebi i Ljubljani, na dosta manjši broj kak je to bilo v dozdašnjom proračuni.

Tak je teda gotovo, ka, če bo predlog finančnoga odbora v celom v plenumi skupščine sprejeti bodo vse borze dela, šteta so ne predvidene v proračuni, od prvoga maja t. l. mogle biti ukinjene in tak tüdi ona v Murskoj Soboti.

To ministrstvo naprej vidi vse štode, šteta zavolo toga prido za delavce naše države, in ta obrat stvari tüdi jako obžalüje, pa vendar nemre za zdaj v tom pogledi nikaj pomagati, i

2.) Da ministrstvo za zdaj, gledoč na to, da ešče ne ve kakšen kredit ma na razpolago v tom leti, nemre natančno znati, kak bo moglo pomagati za posredüvanje prekmurskih delavcov.

Med tem pa, ne gledoč na stanje proračuna s šterimi bo lahko razpolagalo, bo si pri-

zadevalo da prevzemejo občine, v šterih so bile borze, ki so bile po novom proračuni ukinjene, dokeč nede mogoče našemi ministerstvu jih znova vzeti v svoj proračun.

V kelko bo pa naše ministrstvo razpolagalo z kreditom da pomaga takšim občinskim borzam dela, bo to jako rado napravilo, nego za zdaj je to popolnoma nemogoče.

Z odličnim spoštovanjem
Minister socialne politike.

GLASI.

Murska Sobota.

Imenüvani gerenski svet je 1. februara zročö velkomi župani mariborske oblasti g. Pirkmajeri i okrajnmi glavari g. Lipovšeki častno diplomo za imenüvanje k častnim kotrigam sobočke občine. To bi bilo znamenje zahvalnosti za pomoč, štero sta goriimenüvaniva gospoda skazala Sobočancom za časa jesenske povodni. Čestitamo!

Za napelavanje elektrike se dosta govori i hodi v Murskoj Soboti. To je vse prav. Nego zobstensko delo pa bo, či nede za elektriko zadosta odjemalcov. Sobota sama ne bo mogla telko toka odjemati, da bi se splačalo napelavati. Da se bo ljudstvo začelo več brigati za elektriko, je potrebno, da se ljudstvu razloži njeni pomen za gospodarstvo. Gospodje, ki se razmejo na to reč, naj začnejo širiti smisel za elektrifikacijo naši krajov potom „Novin“. — Glavno pa je to, da se že naprej preračuna, kelko približno bi koštalo električno razsvetlavanje na vüro, da ludje ne bi kúpüvali mačka v vreči. Glavno pa je, da ne dobijo v roke celo napravo špekulantje.

Slovenska Krajina.

Bogojina. Pred nekaj dnevi je g. Števan Vogrin izročö posle občinskoga predsednika g. Števani Horvati, šteri je predsednik K. Z. v našoj občini. Odstopivši riktar je bio poštenjak. Cela občina žaluje za vzornim možom, šteromi so pri vernom deli občinski poslov oslabele oči tak, ka je mogao dolzahvaliti. — Na svečnico so štele prirediti naše mladenke lepo igro s deklamacijami, toje najmlajše vejke in cvetke na drevi našega izobraževalnoga društva pa glejte čüdo; g. sreski poglavar njim nedovolo toga veselja, da bi svojega včenja trüde pokazale v društvenom domi svojim roditelom. Zakaj, to nevemo! Vej že zyedimo.

Trnje. 3. febr. okoli poldne je iz neznana vzroka nastao ogen pri posestniki Krampači. Zgorela je cela hramba s škednjom vred pa tüdi vsa šker tak, ka si je družina rešila takrekoč samo svojo kožo.

Nedelica. Pri znanöj Cigütovöj hiši v našoj vesi so nedavno meli trojno gostüvanje. Omožili sta se dve sestri, domačivi hčeri, njihov dedek pa mamica pa sta mela zlato zdavanje. Genlivo je bilo gledati, kda je č. g. Cigüt salezijanski mešnik, zdao najprvle svojivi nečakinji (sestrini hčeri) potom pa po petdesetletnom zakonskom življenji znova zvezao s stolov roko svojega oče i matere. Pri tom pogledi so vno gomi skuze stopile v oči.

Tajništvo Slov. lüdske stranke v M. Soboti naznanja, da so uradne vüre za stranke med tjednom od 8. do 1. vüre.

Poročio se je Nemeč Franc iz Kúpšinec z Geder Apolonijov iz Tropovec. Oba radiva podpirata naše prizadevanje za pravice ljudstva zato njima želemo obilno božega blagoslova i sreče v novom stani.

Darüvali so na Martinišče: Benko J. G. Črnci nabrao 48.50, Župni urad Martjanci 53, Posojilnica v Črenšovcih 1000, g. Rud. Bednarik župnik G. Lendava 360, Podružnica Ljublj. kreditne banke v Maribori 100, Robert Vaclavik župnik Gotovlje 20, Kartuzijanci Pletenje 100, Fr. Piatnik Radeče 20, H. Bühl Maribor 100, Al. Brenčič Ptuj 50, Zadružna gospodarska banka v

Ljubljani 1000, Jurij Miholič kaplan v Škalah 10, Župni urad pri Sv. Jederti 100, g. A. Berden kaplan pri sv. Juriji 110, Puhani Al. nabrao v Tešanovcih 50, Andrej Vilfan nadučitelj v Sori 60, Horvat M. M. Sobota 60, Ščap Marija Beltinci 50, Koritnik Marija nabrala v Starivesi 410, Regnia Gobec profesorica v Slovenjgraci 100, Benko J. nabrao v G. Črncih 42, dečki iz Trnja 58, Zver Ivan dijak nabrao v Nedelici na gostiji 50, Lapoša Ferenc M. Črnci 12, na gostiji pri Zakojč Mik. i Ferenčak A. v Odrancih 46.25, na gostiji pri Hari Al. i Vogrinčič Al. Krašče 140, N. N. Cankova 60, Ščančar N. M. Sobota 80, Idič Mihal Topolovci 20, Kuzma Jul. Petanci 10, Ana Klais Sebeborci 25, Vogrinčič Iv. Kupšinci 100, Camplinova dovica Bogojina 40, Šernek Marjeta Čentiba 10, Edšid Št. Gederovci 100, N. N. 20, Zemlič Mat. Žetinci 10, Zemlič Fr. Žetinci 10, Hanko Al. i Jožef Žetinci 20, Kočar Janoš Lukačovci 50., Bratkovč Iv. Krog 40. Dosta od teh darovalcov nam je poslalo svoj dar kak pomoč zavolo povodni. Vsem vküp iz srca pravimo: Bog vam plačaj!

Turnišče. Pri nas so eden gospod, šteri kažejo prevelko oblast nad svojimi podrejenimi tovariši. Celö to bi radi skomandirali, kde naj šteri stanüje i kde ne sme stanüvati. Pred kratkim so prišli v hišo, v šteroj stanüjeta dve vučitelici i zahtevali od vertinje, naj njima stanüvanje odpove, ar oni ščejo nekoga drugoga spraviti ta. Dobro, da je vertinja toga ne včini, ar bi se vučitelici lepoga dneva znajšli na cesti brez stanüvanja. Te g. spod lahko zapovejo, ka je prav, v tisti zadevaj, štere spadajo pod njihovo roko, nego to, koga naj što vzeme na stanüvanje i koga ne, nemajo pravice komandirati. Ime smo za zdaj zamučali, nego, če ne bo bogše bomo morali tüdi njihovo ime javnosti povedati.

Pojasnilo. Večkrat se zgodi, ka ludje dobro ne ločijo gda se kaj pobira za sobočke dijake. Vnogi pri tom mislijo na Martinišče. Ka se pobira za Martinišče, najsi bo peneze ali živež, ali drugo, to ide za zidanje Martinišča ali za zdržavanje dijakov v Martinišči. Ne so pa vsi soboški dijaki v Martinišči. Obstoji tak zvano „Dijaško podporno društvo.“ To zbira prostovolne prispevke za vse dijake. To je jako dobro vrejeno i krvavo potrebno. Vnogi dijak nebi mogeo naprej či ga to društvo nebi podpiralo. Zato pa li darüjte. Potrebno se nam je pa vidilo povedati te razložek, naj vsakši ki kaj da za edno ali drugo zna za kakši namën da.

Država.

Par rožič iz Radičovih góvorov. Radič je prepotüvao Bosno, Hercegovino i Dalmacijo. Dosta je gučao, pa či kaj spametnoga, presodite sami. Za smejeti se je, da bi se človek razpočö. Poglejte jih par: „Vidite, v Bosni nega niednoga velikoga župana Hrvata, a v Beogradi niednoga direktoral Toga so krivi frančiškani, šteri pišejo, ka narod shaja od samoga sebe.“ (Govor v Mostari 1. februara). — Isti den je gučao tüdi v Gruži i Dubrovniku. Tü je od Madjarov eto pravo: „Nas je ne samo Venecija (Taljansko) znala spraviti od morja, nego na našo škodo i sramoto še eden narod, šteri je bio na pol divji, ali junaški i pesmarski, šteri je postavio državu na ravnini, te madjarski narod nam je vzeo Reko. Nesmo meli popolne državne samostalnosti. Madjar nam je ne dovolö, da stopimo k lokomotivi (peč pri železnici), tem menje pa, da mi postanemo ta peč.“ (Ne smejte se!) Od Slovincov pa je pri toj priliki to pravo: „Mi vsi moramo delati za dobrobiti pa ešče tisti mali Slovenec, šteri je pošteni i delavan. Samo ne sme biti te Slovenec takši norc, da bi nas Hrvate včio Boga moliti. Te Slovenec, šteri ma nekše čüdnö vodstvo — pošteno je to vodstvo. Bog mi je svedok, pa je ne spametno — te Slovenec naj nas ne vči toga. — Tüdi rimskoga papo, koga smo v verskom pogledi dužni bogati, je omeno: „Mi, čiravno smo mali narod, smo znali Rimi povedati: prste k sebi!“ Na Francoze se je tüdi opomeno: „Gledajte Francoze! V politiki so bedaki!“ — Za dnes naj bo zadosta. Prišestno ešče več rožic prinesemo iz ograçeka Radičove zaletenosti.

Domača politika.

Pred skupščinov so ešče izda državni potroši. Radikali je ščejo na vsaki način naskoro pod streho spraviti. Radič pa, čiravno so njegovi poslanci tüdi glasüvali v finančnom odbori za te potroše, hodi okoli agitirat i pri tom napada radikalno politiko. Zato so radikali proti njemu. Govorijo celo, da bo Radič morao naskoro zapüstiti svoj ministrski stoček. On pa računa s tem, da brez njegovi poslancov radikali ne dobijo dosti glasov za potroše. Zato vsi politiki z velikim zanimanjem čakajo razvijanje dogodkov v vladi. — Očivesno pa je to, da Radičova stranka razpada. Nekaj njegovi poslancov se šče celo pridružiti radikalom.

Pošta upravnništva.

Narodni poslanec g. Kleki Jožef sledeče naznanjajo: Ivan Novak Dugaves — Gorice št. 357. Poskrbite se za pogodbo. Če nemate pismene pogodbe, dajte napraviti en zapisnik, šteroga svedoki podpišejo. S tem te lahko zahtevate pri oblasti, kde ste slüžili, svoj najem. Kvüzmi lahko osebno dopovete, ar se s pisma ne more natenkoma vse zarazmiti. Jurij Kozar, Martinje. Pište na uredništvo, ali dablote 18 izvodov „Novin“ ali Vam hodi menje! Peterka Andraš, Betince 185. Brazilija je vekša kak cela Europa. Vu vroćih krajih, kje nega ljudj, bi rada naselbine napravila. Njeni ljudje neidejo ta, ar je vroćina neznosna, zato vabi naše ljudj i zato je ešče brezplačno ta spravlja. Naša država ne püsti ta svoje slovanske narodnosti, samo tüje narodnosti. Prošnja Vaša skoro pride na rešitev. Po rešitvi Vas ešče ednok obvestim. Fartek Franc, Šalovci 83. Znova sem požuro hitro rešitev vaše prošnje. Bom šö znova na ministersvo, gda pride na to urgenco odgovor z Ljubljane i te Vas pali obvestim. Kozar M. Satahovci. Naročnina za preminoče leto je plačana. Vse je v redi. Sukič Fr. Radovci. Cele naročnine Vam nemremo püstiti, ar mate na skrbi samo 4 naročnike. J. Žilavec, Tropovci. Da Listov ne ste dobili, je zakrivila tiskarna ne mi. Fr. Titan, Krog. V leder vezanih knjig „Hodi k Oltarskomi svestvi“ več ne v zalögi. Imamo samo v platno vezane z zlatov obrezov po 20 Dinarov. — Širitelom Marijinoga Lista. Što je dobo več Marijinih Listov, kak ma naročnikov, naj pošle tiste Liste, šteri so njemi više, nazaj na upravništvo (v Črensovcu) i zednim naj sporoči (što dozda toga ne včino), kelko njemi naj dozda naprej pošilamo. Liste potrebüjemo, ar se priglašä dosta novih naročnikov šterim moramo doposlati i številko. Številö naročnikov pa nam zato pošlite, da bomo znali, kelko moramo dati tiskati.

GOSPODARSTVO.

1. Zrnje.

100 kg. pšenice	320 Din.,
„ „ žita	215 „
„ „ ovsa	220 „
„ „ kukorice	175 „

2. Živina.

govenska:	teoci:	svinje	
v Zagrebi 1 kg.	10—14 D.	8—10 D.	15 Din.
v Ljubljani „	10—14 D.	8—10 D.	15 Din.

3. Krma

Sena m. 100—125 D., slame m. 50—100 D.

Zagrebečka borza.

dne 11. februara 1926.

Amerikanski dolar, 1 dolar	D 56.40
Schilling	D 7.94
Čeho-Slov. krona, 1 K	D 1.67
20 kronski zlat	D 205.—
Francoski frank, 1 frank	D 2.12
Madjar. K. 100 (nova em.)	D 0.075
Švic. fran., fr.	D 10.90
Talijanske lire, 1 lira	D 2.27
Zürich:	
Dinar, 100 Din	Šv. frcv 9.1525.

Mali oglasi.

Delavska družina popolnoma zmožna za oskrbo živine se pod ugodnimi pöciji sprime na veleposestvi STEINHOF pri GORNJI RADGONI. — Opita se ravno tam pismeno ali ustmeno.

Sprejmen vroga mladenca, ki ima volo v stopiti za vajenca k mizarskomi majstri JOŽEFI FENOS, Cankova.

GOSTILNA K ODAMI!

V Dugoj vesi se oda majuša 2. na licitaciji občinska gostilna z z gospodarskim skednjom i ednim plügom zemle tistomi, ki največ obeča Pogoji se lahko kdašteč zvedijo pri občinskem predstojništvu

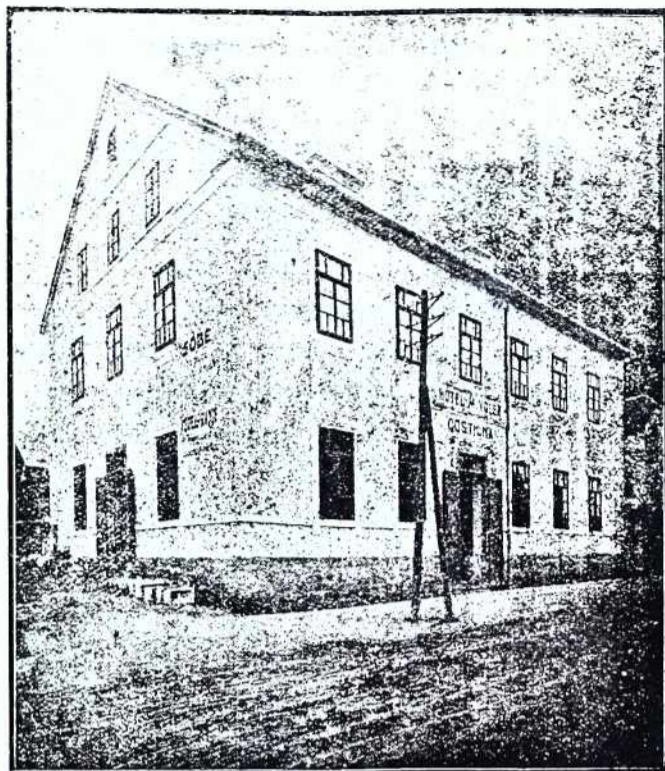
OBČINSKO PREDSTOJNIŠTVO
v Dugoj vesi.

PRODA SE

novozgrajena gostilna leta 1923. v trgu Gor. Radgona.

12 novo opremljenih sob za tujce, 2 opremljena lokala za gostilno, lokal za trgovino in skladišče, kuhinja, kamra, v vseh sobah električna razsvetljava, ledenica, klet za vino, klet za zelenjavo, pralnica, soba za hišnika, huta, 4 svinjaki, vrt za zelenjavo. Gostilna je na najprometnejšem kraju 3 minute od kolodvera, v trgu je sodnija, davkarija, pošta, carinarica, pogranična policija, finančna kontrola meroizkušni urad, glavna zaloga tobaka, orožništvo, farna cerkev in bolniška blagajna za zavarovanje delavcev. Cena 9100 dolarjev. Polovica lahko ostane v knižena. Vse natančno se izve pri MATIJA KOLER, Gornja Radgona, Jugoslavija.

Slovenska banka d. d.
podružnica DOLNJA LENDAVA.

plača najbolje dolare
:- in zlate peneze :-

Oblaščena banka za trgovanje z devizami in valutami. Izstavlja izvoznikom uverenja in prevzema bančne garancije.

NA PRODAJO

je več hiš in zemljišč v Murski Soboti. Poizvediti se da pri odvetniku Dr. ŠÖMEN v Murski Soboti.

POZOR!

Čujte Šujstri!

Eden spoj malo nūcani SINGER mašin na taco, z šterim se tudi lahko krpa, je po fal ceni k odaji za volo smrti. Vsaki den se lahko kŭpi na Gorici pri DURIC IVANA dovici.

Podpirajte „NOVINE“!

HRANILNICA I POSOJILNICA v Črensovcih

r. z. z n. z. uraduje vsako nedelo ino svetek

Obrestuje hranilne vloge (navadne) po 8⁰/₁₀; vezane vloge proti šest mesečnoj odpovedi pod 5000 Din po 9⁰/₁₀, vezane vloge od 5000 Din najviše pa po 9¹/₂⁰/₁₀.

Vlog stanje je že nad dva milijona.

Kmeti se naj vložijo v kmetijske hranilnice i naj služijo v hasek našemi kmetjskomi ljudstvi. Zavupajte nam peneze, za štero dobro stojijo naši kmetje z vsov svojov vrednostjov, ka većim sirotam je lejko posodimo na fal intereš.

Naročnina ino oglasi se sprejmejo za „Novine“ pri

I. HAHN
trgovina s papirjem,
s pisarniškami in šolskimi potrebščinami.
Prekmurska tiskarna
v Murski Soboti.

ERDOŠI BARNABAŠ
trgovci z papirom igračami v M. Soboti št. 180. poleg r. kath. cerkvi ino pošte.

K odaji je

hotel, kavarna i mesnica.
Pogoji se lahko zvedijo v UREDNIŠTVI.

! ? !
Amerikanci pazite!

Oda se zavolo preselitve krasno **posestvo** kak slika kaže, vse novo zidano, doma veliki sadni ino zelenjadni ogracek pa 12 plügov dobre zemlje.

Oda: Rud. Horvatič
pri
Sv. Križi pri Ljutomeri.

